

İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Uluslararası İnsancıl Hukuk ve Silahlı Çatışmalar – HKS343
2019-20 Akademik Yılı DERS TANITIM FORMU

Dersin Adı ve Kodu : Uluslararası İnsancıl Hukuk – HKS343
Dersi Yürüten : Dr. Mete Erdem
Akademik Dönem: 2019-20 Güz
Ders Saatleri : Çarşamba günleri 14:30 – 16:00 (2 saat)
Ders Seviyesi : Lisans
AKTS kredisi : 3
Ön-koşul : Uluslararası Kamu Hukuku dersini almış olmak

E-öğrenme sitesi: Google sanal sınıfa kayıt kodu **1rjsquh**

(KATILIM 31 EKİM 2019 TARİHİNE KADAR AÇIKTIR.)

Açık Görüşme : Çarşamba günleri 11:00 – 12:00 saatleri arası, Oda no: 212
İletişim : Google sanal sınıfta mesaj ile veya
Dekanlık sekreterliğinden alınacak randevu ile

1. Ders Tanımı ve İçeriği:

Bu ders silahlı çatışmaların uluslararası seviyede hukuki düzenlenmesine ilişkin ilke ve kuralları hakkındadır. Uluslararası silahlı çatışmalar hukuku savaş hukukudur. Uluslararası kamu hukukunun savaşın icrasına ilişkin kural ve teamüllerini içerir. Bu kursta savaşın insani boyutu insancıl hukuk, insan hakları hukuku ve ceza hukuku bakımından incelenir. Silahlı çatışmalar sırasında savaşın araç, yöntem ve teknikleri; savaşa kayılan ve etkilenen bireylerin korunması ve bazı silahların kullanılmasına ilişkin sınırlamalara ilişkindir. Halen devam eden ve gelecekte olabilecek silahlı çatışmalar ile ilgili olarak ne tür hukuki meselelerin ortaya çıkabileceğinin öğrenciler tarafından gereğince anlaşılabilmesi için savaşın insani sonuçlarını somut örnekler çerçevesinde hem hukuki ve hem de politik bakımdan eleştirel olarak tahlil edilmesi, tartışılması ve değerlendirilmesine çalışılacaktır. İnsancıl hukukun amacı savaşın mağdurları üzerindeki olumsuz etkilerini asgariye indirecek bir hukuki çerçevenin anlaşılması ve uygulanmasıdır.

2. Dersin Amaç ve Hedefleri:

Bu dersin amaçladığı bilgi kazanımları:

- i. Uluslararası silahlı çatışmalar hukukunun tarihi geçmişi, gelişmesi ve niteliği anlamak,
- ii. Uluslararası silahlı çatışmalar hukukunun temel ilkelerini anlamak,
- iii. Uluslararası silahlı çatışmalar hukukunu somut olaylara uygulamak,
- iv. Silahlı çatışmaların hukuki ve siyasi görünümünü ayırtabilmek ve tanımlayabilmek,
- v. Silahlı çatışmalar durumlarında insancıl hukuk, insan hakları hukuku ve ceza hukuku karşılıklı uygulama alanlarını görebilmek,
- vi. Uluslararası hukukta silahlı çatışmalara ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesini etkileyen real politik ve pratik hususları görebilmek,
- vii. Savaş suçlarından uluslararası bireysel sorumluluğun ortaya çıkabileceği durumları ayırtabilmek.

Bu ders sene sonunda aşağıdaki hususlarda temel bilgi ve anlayışı kazandırmayı hedeflemektedir:

- i. Güncel bir uluslararası bir silahlı çatışma olayı hakkında uygunu olan siyasi siyasi desteğe sahip geçerli hukuki gerekçelere dayanan analitik görüş/mütalaa yazabilmek kabiliyetini kazanmak ve
- ii. İç silahlı çatışmaların uluslararası insancıl hukuk bağlamında değerlendirilmesini kavrayabilmek.

3. Genel Bilgi ve Beceriler

- * Uluslararası silahlı çatışma olayları hakkındaki tartışmaları anlayabilmek becerisi,
- * Uluslararası silahlı çatışmaları analiz edebilmek ve bir sentez üretebilmek kapasitesi,
- * Uluslararası silahlı çatışmalar hukukunun belge ve kaynakları kullanarak araştırma yapmak becerisi,
- * İlgili materyal ve literatürü analiz ederek iddialar ve görüşler oluşturabilmek becerisi,
- * Derste öğrenilen uluslararası silahlı çatışmalar hukuku kuralları ve ilkelerini gerçek olaylara uygulayabilmek becerisi,
- * Uluslararası silahlı çatışmalar hukukuna ilişkin akademik literatürü eleştirisel olarak incelemek ve öğrenilen bilgi ve akademik tartışmalar çerçevesinde kendi görüş ve kanaatine dayanan iddia, karşı iddia ve tartışmalarda bulunabilmek becerisi.

4. Öğretim Teknikleri ve Yöntemleri

Derse kayıtlı ve devam zorunluluğu bulunan öğrencilerin bütün bir dönem boyunca bütün derslere aktif olarak katılması ve dersi takip etmesi beklenir. Ama her hâlükârda derslerin en az %70'ine devam aranır.

Tecrübeler derse hazırlıklı gelerek devamlı katılma ve takip etmenin başarının ön şartı olduğunu kanıtlamıştır.

Güz akademik dönemlerde ders konuları haftalara göre başlıklara dağıtılarak işlenecektir. Haftalık konu başlıklarının dağılımı aşağıdaki dönemlik ders planı içerisinde ayrıntılı olarak verilmektedir. Derslerin yapılmasında teorik ve uygulamaya yönelik interaktif bir yaklaşım ve öğretim tekniği benimsenmektedir. Her hafta konu başlığı ile ilgili okuma listesi ve kaynakları peşinen sanal sınıftan ilan edilecektir. Önerilen okuma parçalarının önceden okunarak derse hazır gelmesi ve dersin işlenmesi sırasındaki tartışmalara aktif katılım beklenmektedir. Öğretim tekniği olarak uluslararası silahlı çatışmalar hakkındaki andlaşmalar esas alınarak uluslararası davalar ve yargı kararları bağlamında konular işlenecektir. İlgili savaş hukuku kural ve teamülleri karşılıklı tartışmalar yöntemi ile açıklanarak hukuk sorunlarına uygulanacaktır. Derslerin öğretim üyesi merkezli değil ama öğrenci eksenli katılımı ile tartışarak yürütülmesi ve öğrenmenin sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu ders için haftada ortalama 30 ila 50 sahife arasında okuma yapmanız beklenmektedir.

5. Ölçme Araçları ve Değerlendirme Ölçütleri:

Dersten başarıyı ölçme aracı yazılı sınavlardır. Yazılı sınavlar ara sınav ve dönem sonu sınavlarıdır. Güz dönemi ortasında yazılı ara sınav ve dönemi sonunda yazılı final sınavı yapılacaktır.

Yazılı sınavlar çoktan seçmeli veya klasik ucu açık uygulamalı olay sorularından oluşan yazılı sınav şeklinde olabileceği gibi bunların birleşimi şeklinde de olabilir.

Değerlendirme ölçütleri ve başarı notu, 17 Mart 2019 tarih ve 30717 sayılı İnönü Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde belirtilen esaslar uyarınca ara sınav notunun %40'ı ile final sınav notunun %60'ı toplanarak hesaplanır.

6. Dersin Kaynak ve Araçları:

Uluslararası Kamu Hukuku için okunması zorunlu tek bir ders kitabı yoktur. Her bir konu başlığı için okunması önerilen yayınlar tek tek ayrıntılı olarak ders araç ve malzemeleri biçiminde haftalık ***ders çıktıları*** ile Google sanal sınıf sitesinde ilan edilecektir.

Ancak her öğrencinin aşağıdaki kitaba düzenli olarak danışması beklenir:

*** Jean-Marie Henckaerts & Louise Doswald-Beck, *Uluslararası İnsancıl Teamül (Örf-Adet) Hukuku, Cilt 1: Kurallar*, Uluslararası Kızılhaç Komitesi/Galatasaray Üniversitesi (İstanbul: Beta, 2005)** (ücretsiz pdf dijital klasörde)

Önerilen Türkçe Genel Kitaplar:

- * **Ayşe Nur Tütüncü, *İnsancıl Hukuka Giriş* (İstanbul: Beta, 2012) (Yetkin'de 26 TL)**
- * Hüseyin Pazarıcı, *Uluslararası Hukuk*, 17.Bası, Ankara: Turhan, 2018 (herhangi basıda son bölüm)
- * Malcolm N. Shaw, *Uluslararası Hukuk*, 8.Bası, TUBA 2018 (20. Bölüm)

7. Konu Başlıklarının Haftalara Dağılımı

1. Hafta 18 Eylül 2019 Çarşamba: **Uluslararası Silahlı Çatışmalar Hukukuna Giriş**
2. Hafta 25 Eylül 2019 Çarşamba: **Kaynakları ve Temel İlkeleri**
3. Hafta 2 Ekim 2019 Çarşamba: **Uygulama Kapsamı**
4. Hafta 9 Ekim 2019 Çarşamba: **Silahlı Çatışma Türleri**
5. Hafta 16 Ekim 2019 Çarşamba: **İç Silahlı Çatışmalar**
6. Hafta 23 Ekim 2019 Çarşamba: **Koruma Rejimleri – 1: Muharip ve Savaş Esirleri**
7. Hafta 30 Ekim 2019 Çarşamba: **Koruma Rejimleri – 2: Düşman Elindeki Siviller**
8. Hafta 6 Kasım 2019 Çarşamba: **Koruma Rejimleri – 3: Yaralı, Hasta ve Deniz Kazazedeleri**
9. Hafta 13 Kasım 2019 Çarşamba: **İşgal Hukuku ve Sivillerin Korunması**
10. Hafta 20 Kasım 2019 Çarşamba: **Hedef Hukuku ve Sivil Halk ve Nesneler**
11. Hafta 27 Kasım 2019 Çarşamba: **Savaşın Araç ve Yöntemleri – 1 Yasak Yöntemler**
12. Hafta 4 Aralık 2019 Çarşamba: **Savaşın Araç ve Yöntemleri – 2: Silahlar Hukuku**
13. Hafta 11 Aralık 2019 Çarşamba: **İnsancıl Hukuka Saygı, Uyma, İhlali, Zayıflıkları - 1**
14. Hafta 18 Aralık 2019 Çarşamba: **İnsancıl Hukuka Saygı, Uyma, İhlali, Zayıflıkları - 2**

8. Sınıf Politikaları*

Dersler her Çarşamba günü sabah saat 14:30 ile 16:00 arasında 3 no'lu Amfide yapılacaktır.

Herkesin derslere okuma parçalarını önceden okumuş ve hazırlıklı gelmesi ve tartışmalara aktif olarak katılması beklenir. Sınıf tartışmaların konular kapsamında entelektüel, düşünceli, eleştirel, saygılı ve açık görüşlü bir şekilde yapılması gereklidir. Ders çıktılarında benim ilgili gördüğüm tartışmalı soruları göreceksiniz. Bu sorulara cevaplarınızı içeren birkaç yüz kelimelik kısa hazırlık notları ile gelmeniz ve kendi sorularınız varsa onları da önceden not ederek hazırlamanız derslerin verimli olmasına yardımcı olabilir.

*** SINIFTA DERS SES KAYDI ALMAK KESİNLİKLE YASAKTIR; SES KAYDI ALANLAR DERSTEN İHRAÇ EDİLECEĞİ GİBİ, HAKKINDA YASAL TAKİP YAPILACAKTIR.**